

AKTUELT FRA ARBEIDET UTE OG HEIME

av

PER VOKSØ

Nye oppgaver for det Internasjonale Misjonsråd.

Interimskomiteen i det Internasjonale Misjonsråd (IMR) holdt sitt siste møte i juli i New York. Dette med «siste» skyldes bare den om-døping som vil finne sted på rådets neste ordinære møte. Da vil Interimskomiteen få navnet den Administrative Komité (the Administrative Committee) og møtet av IMR's Komité vil bli til IMR's hovedforsamling (Assembly). Navnebyttet vil fortelle riktigere om den betydning Interimskomiteen etter hvert har fått. Men det forteller også om den noe uklare situasjon IMR nå befinner seg i når det gjelder rådets organisatoriske oppbygging. Årsaken til usikkerheten skyldes forholdet til Kirkenes Verdensråd. Også New York-møtet ofret atskil-lig tid på dette, uten at en kom fram til noe virkelig resultat. Frem-deles er der tre klare meningsfløyer i IMR. En fløy vil snarest mulig ha hel sammenslutning med Kirkenes Verdensråd. En annen ser fram mot sammenslutning, men vil gå veien via et stadig mer intimt sam-arbeid. En tredje fløy vil nok ha samarbeid med Kirkenes Verdensråd, men uten at de vil si noe om målet for et slikt samarbeid. De for-skjellige fraksjoner fikk ikke prøve styrkeforholdet i New York heller. De gjorde derimot det alle var enige om kan og bør gjøres i dag: styrke samarbeidet med Kirkenes Verdensråd ved å utvide felleskomi-teen og tilsette en spesiell sekretær (i Kirkenes Verdensråd). Dette skal særlig gjelde misjonsforskning og alt som har med evangelisering å gjøre.

Studiearbeidet framover var en annen hovedpost i New York-drøf-tingene. Willingen-møtet i 1952 la retningslinjene for dette arbeidet, og i New York ble det vedtatt å sette i gang, først og fremst et studium av «erfaringene fra China» og en serie med studier av liv og arbeid i de unge kirker. Det siste, som høres så generelt ut, er heldigvis tem-melig spesifisert. Det er tanken å velge ut «prøvetilfelle», og der sær-lig undersøke forholdet mellom kirkene og de miljøer de lever i.

Et vedtak som vil vekke oppmerksomhet, og fortjener det, er anbe-falingen til misjonsrådene om å gå inn for internasjonale og inter-konfesjonelle «misjonærteams». Det var særlig representantene for de

yngre kirker som ønsket dette. Slike teams skulle særlig ta seg av pioneropp-gaver i misjonen. Det ble vedtatt at rådet skal sette i gang et prøvetiltak med et internasjonalt team for å få en bedre oversikt over hvilke krav en slik misjonspolitikk stiller og hvilke følger den vil få.

Møtet sendte ut til misjonsrådene et «Nytt kall til innsats», hvor det særlig pekte på følgende krav til misjonsarbeidet i dag:

1. Større konsentrasjon om spesielle strategiske områder, hvor der er rike muligheter for misjonen. Særlig nevnes Afrika, Latin-Amerika og Midt-Østen.
2. Et mer dyptgående svar på utfordringen fra de ikke-kristne religioner i den vekkelse de nå opplever. Ekumeniske studiesentrer i buddhisme, hinduisme osv. bør opprettes.
3. Misjonsinnsatsen må internasjonaleseres. Kirker og misjoner må oppmuntres til å arbeide på et stadig bredere ekumenisk grunnlag, særlig når det gjelder personell.
4. Kirkene og misjonsselskapene må samordne alle sine ressurser for å drive kirkens verdensmisjon videre fram. Derfor bør bl. a. samarbeidet mellom det Internasjonale Misjonsråd og Kirkenes Verdensråd styrkes.
5. Planer bør legges for utdanning og rekruttering av et større antall «ikke-profesjonelle» misjonærer.

Hva nå i Indo-China?

Våpenstillstandsavtalen i Indo-China er tatt imot med blandete følelser av mange i Frankrike. Det gjelder ikke minst katolske kretser, som naturlig tenker på de mange kristne som kommer under Viet Minhs styre. Tonking-deltaet var et av de mest blomstrende katolske misjonsfelt. Det hadde 9 bispedømmer og en regnet med i alt over 1 million troende. Atskillige av dem rømte sørover, men de aller fleste er selvsagt blitt værende. De første meldinger er også kommet om overgrep. Det fortelles således at kristne er blitt tvangsflyttet opp i fjellene.

Den franske regjering har aldri sett med særlig blide øyne på den protestantiske misjon i Indo-China. Den har heller ikke vært av særlig stort omfang. Bortsett fra en liten gruppe fra den sveitsiske brødre-menighet, som arbeider i Laos, er den amerikanske Christian and Missionary Alliance eneste misjonsselskap i hele Indo-China. I Laos og Cambodia har også den bare noen få menigheter. Blant vietnam-eserne har arbeidet vært drevet med større framgang. Misjonen har der 142 organiserte menigheter med et medlemskap på ca. 13.155. Størstedelen av dem er i den delen av landet som ennå er Viet Nam. Både selskapets bibelskole og trykkeri er helt i sør. Over 30 kirkebygg ligger dog i det området som Viet Minh lenge har behersket. En stor

del av kirkene er ødelagt av krigshandlinger, og det er krigen selv mer enn direkte overgrep fra de herskende, som har lammet virksomheten. De siste meldinger som er «sløppet gjennom» forteller dog at en er begynt på en langsom gjenoppbyggingsperiode. I en artikkel i «World Dominion» hevder også misjonens utenlandssekretær, pastor A. C. Snead, at kirkene skulle være bra rustet til å møte vansker. Nesten alle menigheter har egen innfødt prest, de fleste av dem med bra utdannelse. De fleste menighetene er også selvunderholdende og har selv i «normale» tider vist stor offervilje.

Ingen aggressiv holdning mot misjonærene, sier Nehru.

Innenriksminister Katju klager stadig over evangeliseringsarbeidet i India. Nye kommisjoner oppnevnes av delstatene for å undersøke misjonærvirksomheten, og Mahasabha-partiet kommer med sine høylydte krav om India som en hindu-stat. Likevel er det tydelig at både de indiske kristne og misjonsselskapene ser situasjonen i møte med atskillig mer ro enn for et halvt år siden. Det skyldes først og fremst Nehrus holdning. Fra sin mer forsiktige holdning i de første debatter er han nå rykket ut med en rekke utførlige uttalelser om sitt syn på misjonærenes stilling. Han har der gjort det klart at han ikke deler Katjus fortolkning av religionsfrihets-paragrafen. Han mener at misjonærene må ha full frihet til også å forkynne og vinne nye mennesker. Hans betenkeligheter er utelukkende på det politiske plan.

Nehrus siste, og den kanskje mest betydningsfulle, klargjøring av sitt syn finnes i det lange, imponerende lange, brevet han i august sendte til de lokale formenn i Kongress-partiet. Han advarer der mot den aggressive holdning overfor misjonærene som enkelte har vist. Han minner om at India er en sekulær stat, og at de religiøse minoriteter i landet er like mye en del av det som hinduene. Enhver religion har frihet til å virke og utbre sin lære i India. Konstitusjonen gir endog frihet til proselytering. «Personlig setter jeg ikke pris på proselyteringsforsøk. Men det er min personlige mening, og jeg har ingen rett til å påtvinge andre den. Jeg kan forstå individuelle omvendelser på grunnlag av en klar overbevisning. Men jeg kan ikke forstå masseomvendelser, som ikke kan ha noe med personlig overbevisning å gjøre, og som ofte er diktert av politiske motfver.»

Når det gjelder misjonærene, hevder Nehru at «det er ikke religionen som her er saken, men det er et spørsmål om å la utlendinger i det hele komme inn i India. Vi ønsker ikke å lukke landet for utlendinger, men vi må ha visse regler for dette. Et større antall utlendinger i et land kan skape nye problemer. Misjonærene har uten tvil gjort meget godt i mange deler av India. Der er også liten tvil om at for noens vedkommende har arbeidet deres ikke vært til det beste for

India. Deres hensikter kan ha vært gode, men deres politiske eller sosiale mål har ikke vært våre. Vi ønsker heller ikke at noen utlending skal bo i våre grensestrøk. Dette har ikke noe med religion å gjøre. Deres nærvær skaper visse problemer, og vi må gjennomføre bestemmelsene med en viss strenghet i disse områdene.»

Konsolidering i Japan.

Den veldige optimisme som preget misjonen i Japan de første etterkrigsår, har veket plassen for et realistisk syn på mulighetene og oppgavene. Misjonærer som kommer hjem, understreker alle vanskene med å vekke den buddhistiske befolkning, men de peker også på det hav av mennesker som ikke får høre evangeliet, og som derfor er et veldig kall til trofast innsats.

Den siste statistikken som det Kristne Nasjonalråd i Japan har sendt ut, forteller om begge deler. Der er i dag ca. 215.000 protestantiske og ca. 185.000 katolske kristne i Japan (mot 200.000 protestanter i 1949). Der er ca. 1.700 protestantiske kirker, 2.500 japanske prester og 600 protestantiske misjonærer i folkehavet på 87 millioner, som øker med 1,5 million hvert år.

Etter den store «invasjon» av misjonsselskaper i 1948-50 konsolideres nå arbeidet også rent organisasjonsmessig. For de lutherske misjoner er spørsmålet om å danne én luthersk japansk kirke det mest aktuelle. Der er ett organisert kirkesamfunn i dag, Japans Evangelisk-Lutherske Kirke, som er frukten av det misjonsarbeid den amerikanske United Lutheran Church startet allerede i 1892. Kirken, som får de fleste av sine midler fra U.L.C., har i dag 56 menigheter med 7.024 medlemmer (mot 26 menigheter og 1.326 medlemmer i 1946).

I juni møttes representanter for denne kirken med misjonærer fra sju av de åtte lutherske selskaper som startet arbeid i årene 1948-50. De har tidligere dannet et samarbeidsutvalg, og nå ble kirkespørsmålet tatt opp. To planer ble lagt fram, en om et forbund, en om en virkelig sammenslutning til én kirke med felles budsjett. Den siste planen fikk støtte, og der ble satt ned to komiteer for å utarbeide forslag til en konstitusjon og en erklæring om kirkens tro. Av de norske selskaper var N.M.S. og Frikirken med, mens Misjonssambandet ennå står utenfor. Mest bemerkelsesverdig er det kanskje at representantene for den «isolasjonistiske» Missouri-synode er med i samarbeidet.

Var Livingstone glemt i Evanston?

Kirkenes Verdensråds møte i Evanston var ikke minst preget av representantene for de unge kirker. Skulle en måle etter applausen, var Charles Malik fra Lebanon (som representerte Asia, men selvsagt ingen «ung» kirke) og Peter Dagadu fra Gullkysten de mest populære

talere. Ved valgene ble det også klart at asiatene og afrikanerne har styrket sin stilling betraktelig innenfor det ekumeniske arbeid.

Dette framstøtet har ikke vært hilst med bare jubel i Vesten. Atskillige observatører har ment at de unge kirkers representanter ikke bare var selvstendige, men også selvbevisste — og utakknemlige. Den saklige og ypperlige avisen Neue Zürcher Zeitung gir uttrykk for dette i en av sine mange Evanston-korrespondanser:

«David Livingstone har vært død lenge nå, men Albert Schweitzer lever og arbeider ennå. De afrikanere som kom til Evanston, syntes å ha glemt dem begge. Nå, selvsagt er det mulig at de likevel husket, men det er og blir merkelig at ikke et eneste takkens ord ble ytret fra dem som disse menn har ofret så mye for. De fargete kristne fra «de unge kirker», som faguttrykket nå skal være, hadde øyensynlig glemt ikke bare dette, men også det tvilsomme i de kulturelle og politiske erobringer som de strever slik for å oppnå. Der er en himmelvid forskjell fra Amsterdam, hvor de ennå er beskjedne, hvor de ennå synes hemmelig å beundre misjonærene og gjerne tier i de teologiske debatter. Alt dette er nå helt og holdent borte. I 1954 opptrer de annerledes. De har egne talere, ildfulle forsvarere for de nyvunne posisjoner i hjemlandene. Nå ser en tidligere elever fra misjonens skoler som med frisk ubekymrethet setter pistolen for brystet på de vestlige kirker, og med den andre hånden peker på den kommunistiske fare og fornyelsen i de gamle religioner.»

Skal en dømme etter andre referater, har nok den sveitsiske avisen overdrevet noe. Den taleren som vakte størst oppmerksomhet, Peter Dagadu fra Gullkysten, ga iallfall i sin innledning uttrykk for afrikanernes glede «over kristendommens lys, som har befridd folket for overtro, frykt for det ukjente og mange andre ting som tidligere kastet skygger over kontinentet». Men pastor Dagadu stilte samtidig Vesten et par nærgående spørsmål. Vil f. eks. afrikanerne få sitte som likemenn ved forhandlingsbordet når Afrikas skjebne avgjøres, og vil Afrikas folk få fullt selvstyre i indre anliggender? Og vil de metoder Vestens folk har gjort bruk av for å utnytte afrikanske rikdommer bli brakt i harmoni med den kristne sosialetikk?